

Hem>Rättsliga åtgärder>Var och hur>>Hur väcker man talan vid domstol?

På privaträttens område kommer pågående ärenden och förfaranden som inleddes innan övergångsperioden löpte ut att fortsätta i enlighet med EU-rätten. Relevant information om Storbritannien kommer att finnas kvar på e-juridikportalen till slutet av 2022 enligt en ömsesidig överenskommelse med Storbritannien.

Hur väcker man talan vid domstol?

Nordirland

1 Måste jag vända mig till domstol eller finns det något annat alternativ?

Följande punkter ger en övergripande bild av hur man väcker talan i Nordirland. De ger dock ingen heltäckande bild. Närmare detaljer anges i rättegångsreglerna och i förekommande fall bör dessa konsulteras.

De flesta drar sig för att vända sig till domstol och de flesta kan tänka sig att göra upp i godo. Detta kan ske informellt, utan juridiskt stöd (t.ex. genom möten, skriftlig korrespondens eller telefonsamtal), eller mer formellt med hjälp av ett juridiskt ombud eller medlare. Endast när en uppgörelse inte har gått att nå bör man vända sig till domstol.

Mer information om alternativen till att vända sig till domstol i Nordirland finns på det [nordirländska rättscentrumets webbplats \(Law Centre \(NI\)\)](#).

Om det är nödvändigt att vända sig till domstol måste man fastställa vid vilken domstol talan ska väckas. Om det rör sig om en civilrättslig talan kan den, med förbehåll för lagbestämmelser, väckas vid *High Court*. De flesta fall handläggs dock i grevskapsdomstolen (*County Court*), som för närvarande är behörig i tvister där tvisteföremålets värde inte överstiger 30 000 pund. Nordirland är indelat i administrativa domstolsavdelningar och guiden om de administrativa domstolsavdelningarna kan hjälpa till att hitta lämplig domstol. Huvudprincipen är att en talan i regel ska väckas där svaranden bor eller bedriver näringsverksamhet (även om en talan rent tekniskt kan väckas i valfri domkrets).

[Guiden över de administrativa domstolsavdelningarna](#) kan laddas ned från det nordirländska domstolsverkets webbplats. Vid allmänna frågor går det även att kontakta det nordirländska domstolsverkets kommunikationsavdelning (+44 300 200 7812).

2 Finns det någon tidsgräns för att väcka talan vid domstol?

Se faktabladet om [tidsfrister](#).

3 Ska jag vända mig till en domstol i [medlemsstat]?

Se svaret på fråga 1 och faktabladet om [behörighet](#).

4 Vilken domstol i [medlemsstat] ska jag i så fall vända mig till, med hänsyn tagen till var jag bor, var motparten bor eller andra faktorer av betydelse i ärendet?

Se svaret på fråga 1 och faktabladet om [behörighet](#).

5 Vilken domstol i [medlemsstat] ska jag vända mig till, med hänsyn tagen till ärendets natur och vilket belopp som står på spel?

Se svaret på fråga 1 och faktabladet om [behörighet](#).

6 Kan jag väcka talan själv eller måste jag vända mig till exempelvis en advokat för att väcka talan?

I regel kan en person välja att väcka talan eller gå i svaromål själv eller via ett juridiskt ombud. Vissa undantag finns dock. I *High Court* måste en vän eller en förmyndare till en omyndig person (dvs. en person under 18 år) företrädas av en *solicitor*. Ett företag måste också företrädas av en *solicitor*, om inte domstolen tillåter att en direktör företräder företaget.

Domstolens tillstånd kan behövas för att delta i rättegången i stället för en person eller för dennes räkning.

Både i *High Court* och i grevskapsdomstolarna får en person som saknar juridiskt ombud ha med sig en vän som kan ge råd och föra anteckningar.

Domstolarna kan dock införa villkor/begränsningar för att se till att målen handläggs i vederbörlig ordning.

Olika former av advokater från EU-medlemsstaterna kan arbeta tillsammans med lokala advokater.

High Court handlägger mer komplicerade mål och att parterna har juridiskt ombud är därför snarare regel än undantag. Detsamma gäller även i grevskapsdomstolarna. Juridiska ombud är dock mindre vanliga i småmål. Det beror förmodligen på att det rör sig om ett skiljeförfarande och att domstolsarrangemangen är mindre formella. Tvisteföremålets värde är dock ingen bra indikator på huruvida juridiskt ombud krävs. I bland kan tvister som avser små värden ge upphov till svåra frågor om ansvarsskyldighet och medvållande. Detta är ett av skälen till att mål om personskador har undantagits från småmålsförfarandet i Nordirland.

Om man inte vill anlita en advokat går det i stället att få råd och stöd från frivilligsektorn (t.ex. ett kontor för rådgivning till medborgarna) eller ett lagstadgat organ (t.ex. Nordirlands konsumentråd).

7 Var ska stämningsansökan lämnas in? Till domstolens reception, kansli eller en annan myndighet?

Stämningsansökan ska i regel lämnas in till lämpligt domstolskansli tillsammans med betalning av den avgift som krävs. Domstolarnas kanslier håller vanligtvis öppet kl. 10.00–16.30.

Domstolspersonalen kan ge allmän vägledning och information om förfarandet men kan inte ge juridisk rådgivning eller rekommendera juridiska ombud.

The Law Society of Northern Ireland (advokatsamfundet för *solicitors* i Nordirland) har en förteckning över lokala *solicitors*, och *Bar Library* (huvudkontoret för advokatsamfundet för *barristers*) kan hjälpa till att hitta lokala *barristers*.

8 På vilket språk kan jag göra en stämningsansökan? Kan jag väcka talan muntligt eller krävs det skriftlig form? Är det möjligt att använda fax eller e-post?

De flesta stämningar inleds med en skriftlig ansökan. Denna måste vara avfattad på engelska. Muntliga ansökningar är dock tillåtna under förfarandets gång. Handlingar överlämnas eller postas vanligen till relevant domstolskansli för att utfärdas. Så snart de utfärdats ska de emellertid delges i enlighet med rättegångsreglerna. Beroende på handling kan delgivningen ske med e-post, fax, post eller genom personlig delgivning.

Vid behov av tolkar eller en översättning av handlingar är det vanligtvis parterna, och inte domstolen, som står för denna kostnad.

9 Finns det särskilda blanketter för att väcka talan vid domstol? Om inte, hur ska talan väckas? Finns det regler om vad stämningsansökan ska innehålla?

I rättegångsreglerna föreskrivs en mängd olika dokument som ska användas i olika förfaranden.

I *High Court* inleds de flesta processerna (t.ex. en skadeståndstalan rörande personskada eller dödsfall, bedrägeri, sakskada osv.) genom en stämning som utfärdas av *Front of House Office* för *Central Office* och *Chancery Office*. Ett exemplar av stämningen förses med en stämpel och sigill, och kontoret behåller denna och returnerar ett stämplat och sigillförsedd original tillsammans med det erforderliga antalet sigillförsedda kopior för delgivning.

Stämningen kan vara allmän (med en kortredogörelse av talan och vad som yrkas) eller specifik (med ett fullständigt käromål).

I grevskapsdomstolarna inleds de flesta mål med en s.k. *civil bill*. I denna ska parternas fullständiga namn och adress anges, samt relevant administrativ domstolsavdelning. En vanlig *civil bill* måste omfatta "21-dagarskostnader". Detta är fasta kostnader som innebär att om svaranden betalar fordran eller skadeståndet plus 21-dagarskostnaderna vilandeförklaras målet. Närmare detaljer kring talan (inklusive relevanta datum och platser) anges i aktuell *civil bill*. Om målet är ett småmål finns ett särskilt formulär för detta på det [nordirländska domstolsverkets](#) webbplats.

Under ärendets gång kan det bli nödvändigt att fylla i andra dokument. Domstolspersonalen kan ge allmän hjälp med dessa dokument. Som redan påpekats kan de emellertid inte ge juridisk rådgivning eller fylla i formulären åt en.

10 Måste jag betala en domstolsavgift? När ska den i så fall betalas? Måste jag betala advokaten redan när jag lämnar in stämningsansökan?

En avgift ska betalas när en stämning, *civil bill* eller en ansökan om tillämpning av småmålsförfarandet utfärdas och i olika skeden av rättegången. Relevant formulär stämplas i regel med ett bevis på att avgiften betalats. I grevskapsdomstolarna kan detta göras på valfritt domstolskansli.

Huvudregeln är att den tappande parten bär alla kostnader, dvs. både sina egna och motpartens kostnader. I *High Court* bedöms kostnaderna utifrån det arbete som utförts. I grevskapsdomstolarna tillämpas en glidande skala av fasta kostnader som är knutna till tvisteföremålets värde. Detta gör det lättare att beräkna de troliga rättegångskostnaderna. I vissa mål vid grevskapsdomstolarna har domaren dock själv rätt att fatta beslut om storleken på kostnaderna. I regel kan endast en part i förfarandet beviljas ersättning för eller förpliktas att betala kostnader. Man måste betala de kostnader som talan ger upphov till (t. ex. vittneskostnader, resekostnader, kostnader för sakkunnigbevisning). Om man vinner målet kan man emellertid eventuellt kräva återbetalning av dessa.

Lägg märke till att i småmål beviljas i regel ersättning för kostnader endast om en av parterna har agerat oskäligt.

Kontoret för verkställighet av domar (*The Enforcement of Judgments Office*) ansvarar för verkställighet av domar i tvistemål som rör indrivning av pengar, varor eller egendom i Nordirland och kan hjälpa till att säkra betalning av belopp som man har rätt till om man vinner målet och den andra parten inte betalar inom skälig tid. En avgift tas ut för användningen av de tjänster som kontoret erbjuder. Mer information om kontoret för verkställighet av domar finns på det nordirländska domstolsverkets webbplats och i faktabladet om förfarande för verkställande av en dom.

Advokaters arvoden är en fråga för advokat och klient. I vissa fall krävs delbetalningar under ärendets gång. I andra fall kan hela avgiften betalas efter att rättegången har avslutats.

11 Kan jag få rättshjälp?

Det finns ett lagstadgat system för rättshjälp i Nordirland som innebär att rättsliga kostnader betalas med offentliga medel (rättshjälpssystemet).

Vissa mål omfattas dock inte av systemet (t.ex. ärekränkning) och en behovsprövning görs.

Ett intyg om rättshjälp kan inte återopas för kostnader som uppkom innan rättshjälpen beviljades.

Mer information om rättshjälpssystemet finns på sidan om rättshjälp på webbplatsen för det nordirländska advokatsamfundet (*Law Society of Northern Ireland*).

12 När anses talan ha väckts? Får jag någon sorts bekräftelse från myndigheterna på att talan har väckts på ett riktigt sätt?

Utfärdandet av en ansökan om tillämpning av småmålsförfarandet, en *civil bill* eller en stämning innebär att en rättsprocess inleds.

Om ett särskilt formulär enligt lag ska användas medför eventuella avvikelser som inte påverkar innehållet eller är avsedda att vilseleda inte att formuläret blir ogiltigt. Eventuella brister kan vanligtvis rättas till genom ändringar.

13 Kan jag få en tidsplan för målets fortsatta handläggning, till exempel när jag ska inställa mig i rätten?

I rättegångar tillämpas olika tidsfrister. Även om domstolens personal kan besvara specifika frågor kan de inte uttala sig om de enskilda etapperna i ett mål.

I *High Court* ska käranden begära rättegång inom sex veckor efter delgivningen av svaromål (*close of pleadings*) eller någon annan tidpunkt som domstolen tillåter. En avgift tas ut för fastställandet av rättegångsdatumet. Käranden måste underrätta de andra parterna i målet om att ett rättegångsdatum har fastställts. I mål som rör personskada och oaksamhet inom vården måste även ett intyg om att parten är redo för rättegång inges innan ett datum för förhandling eller ny prövning fastställs.

Om en kallelse att inställa sig i domstolen inte inges och delges eller om svaranden underlåter att delge ett svaromål kan käranden säkra dom med hjälp av ett administrativt förfarande (även om käranden eventuellt måste inställa sig inför *The master* (en särskild domstolstjänsteman) för att få skadan bedömd). I grevskapsdomstolen måste käranden inge ett intyg om att han eller hon är redo för rättegång om svaranden har meddelat att han eller hon avser att gå i svaromål. Om ett sådant intyg inte har ingetts efter sex månader måste parterna inställa sig inför domaren, som avgör hur ärendet ska fortskrida. Om ett meddelande om avsikt att gå i svaromål inte har ingetts kan käranden säkra dom med hjälp av ett administrativt förfarande (även om käranden eventuellt måste inställa sig inför distriktsdomaren för att få skadan bedömd).

I ett småmål har svaranden en fast tid på sig att inge ett svaromål (som kallas svarstid). Denna frist är i regel 21 dagar efter det att domstolskansliet har tagit emot stämningsansökan. Om svaranden skickar tillbaka ett "meddelande om bestridande" fastställs ett datum för förhandling inför domaren. Om ett meddelande om bestridande inte har tagits emot kan käranden säkra dom med hjälp av ett administrativt förfarande (även om käranden eventuellt måste inställa sig inför domaren för att få skadan bedömd).

Länkar

[Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#) (det nordirländska domstolsverket)

[Northern Ireland Legal Services Agency](#)

Senaste uppdatering: 24/09/2021

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller återopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.